

CLOISITE-116

Utgave 3.0

SDB_NO

Revisjonsdato: 2022.11.25

Dato for siste utgave: 2019.12.16

Utskriftsdato 2023.04.11

AVSNITT 1: Identifikasjon av stoffet/stoffblandingen og av selskapet/foretaket**1.1 Produktidentifikator**

Varenavn : CLOISITE-116

Produktkode : 000000000000110604

Stoffnavn : Bentonite

1.2 Relevante identifiserte bruksområder for stoffet eller stoffblandingen og bruk som frarådes

Bruk av stoffet/stoffblandingen : Polymer Additive

1.3 Opplysninger om leverandøren av sikkerhetsdatabladet

Foretaket : BYK-Chemie GmbH
Abelstrasse 45
46483 Wesel

Telefon : +49 281 670-0

Telefaks : +49 281 65735

Informasjon : Regulatory Affairs

Telefon : +49 281 670-23532

Telefaks : +49 281 670-23533

E-post adresse : GHS.BYK@altana.com

1.4 Nødtelefonnummer

+47 2103 4452 (Norsk og Engelsk)

+44 1235 239670 (All languages)

AVSNITT 2: Fareidentifikasjon**2.1 Klassifisering av stoffet eller stoffblandingen**

Klassifisering (FORORDNING (EF) nr. 1272/2008)

Ikke et farlig stoff eller blanding.

2.2 Merkingselementer

Merking (FORORDNING (EF) nr. 1272/2008)

Ikke et farlig stoff eller blanding.

2.3 Andre farer

Stoffet/stoffblandingen inneholder ingen komponenter på 0,1% eller mer, som er betraktet som persistente, bioakkumulative og toksiske (PBT), eller meget persistente og meget bioakkumulative (vPvB).

CLOISITE-116

Utgave 3.0

SDB_NO

Revisjonsdato: 2022.11.25

Dato for siste utgave: 2019.12.16

Utskriftsdato 2023.04.11

Økologiske opplysninger: Stoffet/blandingen inneholder ikke komponenter som anses å ha hormonforstyrrende egenskaper i henhold til REACH artikkel 57(f) eller Kommisjonsdelegert forordning (EU) 2017/2100 eller Kommisjonsforordning (EU) 2018/605 på nivåer på 0,1% eller høyere.

Toksikologiske opplysninger: Stoffet/blandingen inneholder ikke komponenter som anses å ha hormonforstyrrende egenskaper i henhold til REACH artikkel 57(f) eller Kommisjonsdelegert forordning (EU) 2017/2100 eller Kommisjonsforordning (EU) 2018/605 på nivåer på 0,1% eller høyere.

Stoffet er vurdert og/eller testet for sine fysiske, helsemessige og miljømessige farer, og følgende klassifisering gjelder.

Produktet inneholder mindre enn 1 % w/w RCS (innåndbart, krystallinsk silisiumoksid), som fastlagt med SWeRF-metoden. Innåndbart, krystallinsk silisiumoksid kan måles med SWeRF-metoden ("Size-Weighted Respirable Fraction" – Størrelsesvektet, innåndbar fraksjon) . Alle detaljer om SWeRF-metoden kan finnes på www.crystallinesilica.eu.

Avhengig av håndtering og bruk (sliping, tørking, sekkefylling), kan det frigis luftbåret, innåndbart støv. Støvet inneholder innåndbart, krystallinsk silisiumoksid. Langvarig innånding og/eller innånding av støvet i store mengder kan forårsake lungefibrose, til vanlig kalt silikose. De viktigste symptomene på lungefibrose/silikose er hoste og kortpustethet. Yrkesmessig eksponering for innåndbart støv bør overvåkes og kontrolleres. Produktet bør håndteres med metoder og teknikker som minimerer eller eliminerer støvdannelse.

AVSNITT 3: Sammensetning/opplysninger om bestanddeler**3.1 Stoffer**

Stoffnavn : Bentonite

Kjemisk beskaftenhet : Organophilic micronized phyllosilicate

Komponenter

Bemerkning : Ingen farlige ingredienser

AVSNITT 4: Førstehjelpstiltak**4.1 Beskrivelse av førstehjelpstiltak**

Generell anbefaling : Ikke forlat offeret i ubevoktet tilstand.

Ved innånding : Ved bevisstløshet legges pasienten i sideleie. Søk legeråd. Tilkall lege hvis symptomene vedvarer.

Ved innånding, fjern personen til frisk luft.

Ved hudkontakt : Vask med såpe og mye vann.
Hvis hudirritasjonen vedvarer, oppsøk lege.
Vask forurensset tøy før fornyet bruk.

Ved øyekontakt : Fjern kontaktlinser.
Beskytt uskadet øye.

CLOISITE-116

Utgave 3.0

SDB_NO

Revisjonsdato: 2022.11.25

Dato for siste utgave: 2019.12.16

Utskriftsdato 2023.04.11

Hvis øyeirritasjonen vedvarer skal en gå til spesialist.

Skyll grundig med rikelig med vann i minst 15 minutter og kontakt lege.

Ved svelging : Hold luftveien åpent.
Gi ikke melk eller alkoholholdige drikker.
Gi aldri noe gjennom munnen til en bevisstløs person.
Tilkall lege hvis symptomene vedvarer.

4.2 De viktigste symptomene og virkningene, både akutte og forsinkede

Symptomer : Ingen informasjon tilgjengelig.

Risikoer : Ingen informasjon tilgjengelig.

4.3 Angivelse av om umiddelbar legehjelp og spesialbehandling er nødvendig

Behandling : Ingen informasjon tilgjengelig.

AVSNITT 5: Brannsløkkingstiltak**5.1 Sløkkingsmidler**

Egnede sløkkingsmidler : Vann
Skum
Karbondioksid (CO₂)
Tørrkjemikalier
Ueguede sløkkingsmidler : Vannstråle med høyt volum

5.2 Særlige farer knyttet til stoffet eller stoffblandingen

Spesielle farer ved brannslukking : Keep dust to a minimum to avoid potential formation of explosive air/dust mixture.
Farlige brennbare produkter : Produktet i seg selv brenner ikke.

5.3 Råd til brannmannskaper

Særlig verneutstyr for brannsløkkingsmannskaper : Bruk om nødvendig trykkluftmaske ved brannslukning.
Utfyllende opplysninger : Vanlig fremgangsmåte ved kjemiske branner.
Bruk brannsløkningsmiddel som er hensiktsmessig for de lokale forholdene og miljø omgivelsene.

AVSNITT 6: Tiltak ved utilsiktede utslipp**6.1 Personlige forsiktighetsregler, personlig verneutstyr og nødrutiner**

Personlige forholdsregler : Bruk eget verneutstyr.
Unngå innånding av støv.
Unngå støvutvikling.

CLOISITE-116

Utgave 3.0
SDB_NO

Revisjonsdato: 2022.11.25

Dato for siste utgave: 2019.12.16
Utskriftsdato 2023.04.11

6.2 Forsiktighetsregler med hensyn til miljø

Forsiktighetsregler med hen- : Prøv å forhindre at materialet kommer inn i avløpene eller
syn til miljø vannløpene.

6.3 Metoder og materialer for oppsamling og rensing

Metoder til opprydding og : Nøytraliser med syre.
rengjøring Samle opp og sørg for disponering uten å fremkalle støv.
Fei opp og tøm.
Oppbevares i egnede, lukkede beholdere for disponering.

6.4 Henvisning til andre avsnitt

Vedrørende destruksjonsbetraktninger se seksjon 13., For personlig beskyttelse, se seksjon 8.

AVSNITT 7: Håndtering og lagring

7.1 Forsiktighetsregler for sikker håndtering

Råd om trygg håndtering : Unngå spill på gulv da produktet kan bli svært glatt når det er
vått.

For personlig beskyttelse, se seksjon 8.
Røyking samt inntak av mat og drikke bør forbys i anvendelsesområdet.

Råd angående beskyttelse : Sørg for korrekt avtrekksventilasjon på de steder hvor det
mot brann og eksplosjon dannes støv.

Hygienetiltak : Generell industriell hygienep praksis.

7.2 Vilkår for sikker lagring, herunder eventuelle uforenligheter

Krav til lagringsområder og : Elektriske installasjoner / arbeidsmaterialer må rette seg etter
containere de teknologiske sikkerhetsstandardene.

Råd angående samlagring : Intet stoff spesielt å nevne.

Ytterligere informasjon om : Lagres på et tørt sted.
lagringsstabilitet Ingen nedbryting ved korrekt lagring og bruk.

7.3 Særlig(e) sluttanvendelse(r)

Særlig(e) bruksområde(r) : Ingen data tilgjengelig

AVSNITT 8: Eksponeringskontroll / personlig verneutstyr

8.1 Kontrollparametere

Inneholder ingen stoffer med arbeidsplassrelaterte administrative normer.

Videre grenser for eksponering i arbeidet

Beskrivelse	Verdtype	Kontrollparametere	Grunnlag
sjenerende støv	GV	5 mg/m ³	FOR-2011-12-06-

CLOISITE-116

Utgave 3.0
SDB_NO

Revisjonsdato: 2022.11.25

Dato for siste utgave: 2019.12.16
Utskriftsdato 2023.04.11

			1358
	GV	10 mg/m3	FOR-2011-12-06-1358
organisk støv	GV	5 mg/m3	FOR-2011-12-06-1358

8.2 Eksponeringskontroll

Personlig verneutstyr

Øyevern : Vernebriller

Håndvern
Materiale : Beskyttelseshansker

Hud- og kroppsvern : Støvtett beskyttelsesdrakt
Velg kroppsbeskyttelse i henhold til mengden og konsentrasjonen av farlige stoffer på arbeidssedet.
Vernedrakt

Åndedrettsvern : I tilfelle støv- eller aerosoldannelse, bruk pusteapparat med godkjent filter.
Støvsikre masker anbefales når pulverkonsentrasjonen er høyere enn 10 mg/m3.

Filtertype : Egnet maskefilter med partikkelfilter P3 (Europeisk Norm 143)

Forholdsregler for beskyttelse : Yrkesmessig eksponering for støv og krystallinsk silisiumoksid som kan innåndes, bør overvåkes og kontrolleres.

Begrensning og overvåking av miljøeksponeringen

Generell anbefaling : Prøv å forhindre at materialet kommer inn i avløpene eller vannløpene.

AVSNITT 9: Fysiske og kjemiske egenskaper

9.1 Opplysninger om grunnleggende fysiske og kjemiske egenskaper

Fysisk tilstand : pulver

Farge : Grå-hvit

Lukt : luktfri

Luktterskel : Ikke anvendbar

Smeltepunkt/smelteområde : Ikke anvendbar

Kokepunkt/kokeområde : Ikke anvendbar

Antennelighet : Støtter ikke brenning.

CLOISITE-116

Utgave 3.0

SDB_NO

Revisjonsdato: 2022.11.25

Dato for siste utgave: 2019.12.16

Utskriftsdato 2023.04.11

Øvre eksplosjonsgrense / Øvre brennbarhetsgrense	:	Ikke anvendbar
Nedre eksplosjonsgrense / Nedre brennbarhetsgrense	:	Ikke anvendbar
Flammepunkt	:	Ikke anvendbar
Selvantennelsestemperatur	:	Ingen data tilgjengelig
Dekomponeringstemperatur	:	Ikke anvendbar
pH-verdi	:	10,7 (23 °C) Konsentrasjon: 2 %
Viskositet		
Viskositet, dynamisk	:	Ikke anvendbar
Løselighet(er)		
Vannløselighet	:	lite oppløselig
Løselighet i andre løsningsmidler	:	Ingen data tilgjengelig
Fordelingskoeffisient: n-oktanol/vann	:	Ingen data tilgjengelig
Damptrykk	:	Ikke anvendbar
Relativ tetthet	:	Ingen data tilgjengelig
Relativ tetthet	:	2,6 g/cm ³ (20 °C, 1.013 hPa)
Volumtetthet	:	550 - 700 g/l
Relativ damptetthet	:	Ikke anvendbar

9.2 Andre opplysninger

Minimum eksplosiv støvkoncentrasjon	:	Ikke anvendbar
Fordampingshastighet	:	Ikke anvendbar

AVSNITT 10: Stabilitet og reaktivitet**10.1 Reaktivitet**

Ingen nedbryting ved korrekt lagring og bruk.

10.2 Kjemisk stabilitet

Ingen nedbryting ved korrekt lagring og bruk.

10.3 Risiko for farlige reaksjoner

CLOISITE-116

Utgave 3.0
SDB_NO

Revisjonsdato: 2022.11.25

Dato for siste utgave: 2019.12.16
Utskriftsdato 2023.04.11

Farlige reaksjoner : Stabil under anbefalte lagringsforhold.
Ingen farer som spesielt bør nevnes.

10.4 Forhold som skal unngås

Forhold som skal unngås : Ingen data tilgjengelig

10.5 Uforenlige materialer

Stoffer som skal unngås : Ikke kjent.

10.6 Farlige nedbrytingsprodukter

Ingen nedbryting ved korrekt lagring og bruk.

AVSNITT 11: Toksikologiske opplysninger

11.1 Opplysninger om fareklasser som definert i forordning (EF) nr. 1272/2008

Akutt giftighet

Produkt:

Akutt oral giftighet : Bemerkning: Ingen data tilgjengelig

Hudetsing / Hudirritasjon

Produkt:

Bemerkning : Ingen data tilgjengelig

Alvorlig øyeskade/øyeirritasjon

Produkt:

Bemerkning : Ingen data tilgjengelig

Sensibilisering ved innånding eller hudkontakt

Produkt:

Bemerkning : Ingen data tilgjengelig

Giftighet ved gjentatt dose

Produkt:

Bemerkning : Ingen data tilgjengelig

11.2 Opplysninger om andre farer

Hormonforstyrrende egenskaper

Produkt:

Vurdering : Stoffet/blandingen inneholder ikke komponenter som anses å ha hormonforstyrrende egenskaper i henhold til REACH artikkel 57(f) eller Kommisjonsdelegert forordning (EU) 2017/2100 eller Kommisjonsforordning (EU) 2018/605 på nivåer på 0,1% eller høyere.

CLOISITE-116

Utgave 3.0
SDB_NO

Revisjonsdato: 2022.11.25

Dato for siste utgave: 2019.12.16
Utskriftsdato 2023.04.11

Utfyllende opplysninger

Produkt:

Bemerkning : Produktet inneholder totalt <1% krystallinsk silisiumoksid. Innholdet av innåndbart, krystallinsk silisiumoksid, som fastslått med SWeRF-metoden, er <1 % w/w. Se avsnitt 2.3

AVSNITT 12: Økologiske opplysninger

12.1 Giftighet

Produkt:

Giftighet for fisk : Bemerkning: Ingen data tilgjengelig

Toksisitet til dafnia og andre : Bemerkning: Ingen data tilgjengelig
virvelløse dyr som lever i
vann

12.2 Persistens og nedbrytbarhet

Produkt:

Biologisk nedbrytbarhet : Bemerkning: Ingen data tilgjengelig

12.3 Bioakkumuleringsevne

Produkt:

Bioakkumulering : Bemerkning: Ingen data tilgjengelig

12.4 Mobilitet i jord

Produkt:

Mobilitet : Bemerkning: Bentonitt er nesten uløselig, og representerer derfor meget lav mobilitet i de fleste jordtyper

12.5 Resultater av PBT- og vPvB-vurdering

Produkt:

Vurdering : Stoffet/stoffblandingen inneholder ingen komponenter på 0,1% eller mer, som er betraktet som persistente, bioakkumulative og toksiske (PBT), eller meget persistente og meget bioakkumulative (vPvB).

12.6 Hormonforstyrrende egenskaper

Produkt:

Vurdering : Stoffet/blandingen inneholder ikke komponenter som anses å ha hormonforstyrrende egenskaper i henhold til REACH artikkel 57(f) eller Kommisjonsdelegert forordning (EU) 2017/2100 eller Kommisjonsforordning (EU) 2018/605 på nivåer på 0,1%

CLOISITE-116

Utgave 3.0

SDB_NO

Revisjonsdato: 2022.11.25

Dato for siste utgave: 2019.12.16

Utskriftsdato 2023.04.11

eller høyere.

12.7 Andre skadevirkninger**Produkt:**

Økologisk tilleggsinformasjon : Ingen data tilgjengelig

AVSNITT 13: Sluttbehandling**13.1 Avfallsbehandlingsmetoder**

Forurensset emballasje : Tomme beholdere skal bringes til lokal resirkulering, gjenvinning eller avfallsdestruksjon.

AVSNITT 14: Transportopplysninger**14.1 FN-nummer eller ID-nummer**

Ikke regulert som en farlig vare

14.2 FN-forsendelsesnavn

Ikke regulert som en farlig vare

14.3 Transportfareklasse(r)

Ikke regulert som en farlig vare

14.4 Emballasjegruppe

Ikke regulert som en farlig vare

14.5 Miljøfarer

Ikke regulert som en farlig vare

14.6 Særlige forsiktighetsregler ved bruk

Ikke anvendbar

14.7 Sjøtransport i bulk i henhold til IMO-instrumenter

Ugyldig for produktet i den leverte utgave.

AVSNITT 15: Opplysninger om regelverk**15.1 Særlige bestemmelser/særskilt lovgivning om sikkerhet, helse og miljø for stoffet eller stoffblandingen**

REACH - Kandidatliste over stoffer med svært høy bekymring for autorisasjon (Artikkel 59). : Dette produktet inneholder ingen stoffer av svært stor bekymring (Bestemmelse (EF)nr. 1907/2006 (REACH), Artikkel 57).

REACH - Liste av substanser som skal autoriseres (vedheng XIV) : Ikke anvendbar

Seveso III: Direktiv 2012/18/EU fra det Europeiske Parlament og fra Rådet vedrørende kontroll av fare fra store ulykker som involverer farlige substanser. Ikke anvendbar

CLOISITE-116

Utgave 3.0

SDB_NO

Revisjonsdato: 2022.11.25

Dato for siste utgave: 2019.12.16

Utskriftsdato 2023.04.11

15.2 Vurdering av kjemikaliesikkerhet

Ikke anvendbar

AVSNITT 16: Andre opplysninger

Elementer hvor relevante endringer er gjort i den tidligere versjon er fremhevet med to vertikale linjer i hoveddelen av dette dokumentet.

Full tekst av andre forkortelser

FOR-2011-12-06-1358 : Grenseverdier for kjemiske faktorer i arbeidsmiljøet
FOR-2011-12-06-1358 / GV : Maksimumsverdi for gjennomsnittskonsentrasjonen av et kjemisk stoff i pustesonen til en arbeidstaker i en fastsatt referanseperiode på åtte timer.

ADN - Europeisk avtale angående internasjonal transport av farlig gods over vannveier i innlandet; ADR - Avtale angående internasjonal transport av farlig gods på veier; AIIC - Australsk inventar industrielle kjemikalier; ASTM - Amerikanst forening for testing av materialer; bw - Kroppsvekt; CLP - Klassifisering regulering for merking av emballasje; regulering (EF) nr 1272/2008; CMR - Karsinogen, mutagen eller reproduktive toksikant; DIN - Standard for det tyske institutt for standardisering; DSL - Innenlandsk substanseliste (Canada); ECHA - Europeisk kjemikalieforening; EC-Number - Europeisk Fellesskap nummer; ECx - Konsentrasjon assosiert med x % respons; ELx - Lastingssats assosiert med x % respons; EmS - Nødplan; ENCS - Eksisterende og nye kjemiske substanser (Japan); ErCx - Konsentrasjon assosiert med x % vekstrate respons; GHS - Globalt harmonisert system; GLP - God arbeidspraksis; IARC - Internasjonalt byrå for forskning på kreft; IATA - Internasjonal lufttransport forening; IBC - Internasjonal kode for konstruksjon og utstyr til skip som transporterer farlige kjemikalier i bulk; IC50 - Halv maksimal inhibitor konsentrasjon; ICAO - Internasjonal sivil luftfartsorganisasjon; IECSC - Beholdning av eksisterende kjemiske substanser i Kina; IMDG - Internasjonal maritim farlig gods; IMO - Internasjonal maritimorganisasjon; ISHL - Industriell sikkerhets- og helselov (Japan); ISO - Internasjonal organisasjon for standardisering; KECI - Korea eksisterende kjemikalieinventar; LC50 - Dødelig konsentrasjon for 50 % av en testpopulasjon; LD50 - Dødelig dose for 50 % av en testpopulasjon (median dødelig dose); MARPOL - Internasjonal konvensjon for å forhindre forurensninger fra skip; n.o.s. - Ikke spesifisert på annen måte; NO(A)EC - Ingen observert (skadelig) effekt konsentrasjon; NO(A)EL - Ingen observert (skadelig) effektnivå; NOELR - Ingen observert effekt lastrate; NZIoC - New Zealand beholdning av kjemikalier; OECD - Organisasjon for økonomisk samarbeid og utvikling; OPPTS - Kontor for kjemisk sikkerhet og forhindring av forurensning; PBT - vedvarende, bioakkumulativ og toksisk substans; PICCS - Fillipinene beholdning av kjemikalier og kjemiske substanser; (Q)SAR - (Kvantitativ) struktur aktivitetsforhold; REACH - Regulering (EF) nr 1907/2006 til det Europeiske Parlament og rådet angående registrering, evaluering, autorisering og restriksjoner til kjemikalier; RID - Reguleringer angående internasjonal transport av farlig gods på skinner; SADT - Selvakselererende dekomposisjonstemperatur; SDS - Sikkerhetsdatablad; SVHC - emne som gir svært høye betenkeligheter; TCSI - Taiwan beholdning av kjemikalier; TECI - Thailand Eksisterende kjemikalieliste; TRGS - Teknisk regel for farlige substanser; TSCA - Toksiske substanser kontrolllov (USA); UN - Forente nasjoner; vPvB - Svært vedvarende og svært bioakkumulerende

Utfyllende opplysninger

Råd om opplæring : Arbeiderne (og kundene eller brukerne i tilfelle videresalg) skal informeres om at inhalerbart støv og inhalerbart krystallinsk silisiumoksid kan forekomme, og om de mulige farene forbundet med dette. Det skal gis egnet opplæring i riktig bruk og håndtering av dette materialet i henhold til gjeldende for-

CLOISITE-116

Utgave 3.0

SDB_NO

Revisjonsdato: 2022.11.25

Dato for siste utgave: 2019.12.16

Utskriftsdato 2023.04.11

skrifter.

Andre opplysninger : I 1997 konkluderte Den internasjonale kreftforskningsunionen (International Agency for Research on Cancer, IARC) at krystallinsk silisiumoksid som innåndes under arbeid, kan forårsake lungekreft hos mennesker. I sin generelle vurdering uttalte imidlertid IARC at "kreftfremkallende egenskaper ble ikke påvist under alle undersøkte arbeidsforhold. De kreftfremkallende egenskapene kan avhenge av iboende egenskaper i det krystallinske silisiumoksidet eller av eksterne faktorer som påvirker dets biologiske aktivitet eller distribusjonen av dets polymorfer." (IARC Monographs on the evaluation of the carcinogenic risks of chemicals to humans, Silica, silicates dust and organic fibres, 1997, Vol. 68, IARC, Lyon, Frankrike.)

I juni 2003 konkluderte SCOEL (EUs vitenskapelige ekspertgruppe, også kalt Scientific Committee on Occupational Exposure Limits) med at hovedvirkningen av menneskelig inhalering av krystallinsk silika, er silikose. "Det finnes nok informasjon til å konkludere med at den relative risikoen for lungekreft økes hos personer med silikose (og, antageligvis, ikke hos ansatte uten silikose som har vært utsatt for silikastøv i steinbrudd og keramikkindustrien). Derfor vil forebygging av silikose også redusere kreftfaren..." (SCOEL SUM Doc 94-final, juni 2003)

På det nåværende utviklingstrinnet i teknikken kan vern av arbeidstakere mot silikose sikres ved å overholde de gjeldende, forskriftsmessige grenseverdiene for yrkesmessig eksponering.

Opplysningene i dette Sikkerhetsdatablad er i henhold til vår informasjon, og så vidt vi vet, korrekte på den angitte dato for siste revidering. De gitte opplysninger er ment å være retningsgivende for sikker håndtering, anvending, bearbeiding, lagring, transport, fjerning og utslipp, og må ikke ansees å være en garanti eller kvalitetsspesifikasjon. Opplysningene gjelder kun for det angitte produkt alene, og ikke i kombinasjon med andre produkter eller i noen form for bearbeiding, med mindre dette er spesifisert i teksten.

NO / NO